

ԼՈՒՐԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՍԻՑ

- ❖ **9 Յունուար 2005-ին Բողոքական Եկեղեցւոյ Պետինի Մայր Վաճարին մէջ գեղի ունեցաւ միջնկենեցական արարողութիւն մը արեւելեան Ասիոյ մէջ գեղի ունեցած ջըռերկրաշարժի հազարաւոր զոհերուն ի յիշապակ:** Արարողութեան նախազահեցին Գերմանիոյ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Խորհուրդի ափենապես Քարլ Քարդինալ Լէհման և Գերմանիոյ Բողոքական Եկեղեցական Խորհուրդի ափենապես Վոլֆկանկ նաև. Դուպէրը: Գերմանիոյ Դաշնակցային Հանրապետութեան նախազահի, Վարչապետի, Խորհրդարանի նախազահի և պետական ավագանիի անդամներու և քոյր Եկեղեցիներու բարձրասպիճան ներկայացուցիչներու կողքին ներկայ գլուուցաւ նաև թեմիս առաջնորդ Գարեգին արքեպիսկոպոս Պետքանը՝ Սէրովիք Վրդ. Խախանեանի ընկերակցութեամբ:
- ❖ **8 Փեփրուարին Գերմանիոյ հայոց առաջնորդ Տ. Գարեգին Սրբազն իր հետ ունենալով շրջանի հովի՝ Դոզ. Տ. Սէրովիք վլդ. Խախանեանը, պաշտոնական հանդիպում մը ունեցաւ Փոքրամի նահանգապես Մաթիաս Փլացէրին, որուն ներկայ էին նաև Ռ Գերմանիոյ դեսպանուի Տիկին Կարին: Ղազինեան և Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհուրդի ներկայացուցիչ Տիկին Սոսի Շայէր:**

Հանդիպման պարբառն էր Փոքրամի նահանգին մէջ գրուած որոշումի մը առընչութեամբ Հայ համայնքի Վրդովմունքը փոխանցել պատրիարք մարմիններուն: Որոշուել էր նահանգի դպրոցներուն պատմութեան գիրքերէն ջնջել Հայոց Յեղասպանութեանը Վերաբերուող հապուածը: Ըստ գերմանական թերթերու՝ որոշումը գրուած էր թրքական հիպատուսարանի միջամկութեամբ:

Հանդիպման ընթացքին Հայկական պատուիրակութիւնը ողջունելով հանդերձ պատմութեան գիրքերուն մէջ Հայոց Յեղասպանութեան առթի նախապէտ գրուած որոշումը, յայրնեց, թէ այսօր ճիշդ հակառակ զգացումներով կը ներկայանայ յարգելի նահանգապետին, գրուած ըլլալով, որ Ժիրական այս որոշումով ցեղասպանութիւնը իննուն դարիներ յեկայ իսկ վակալին կը շարունակուի:

Գերաշնորհ Սրբազնը գերմանական կողմի ուշադրութիւնը գրաւեց այն հանգամանքին վրայ, որ ինք Պոլսոյ մէջ, աշակերդութեան ժամանակ, սրբապուած էր թրքական պատմութեան մէջ միայն Հայերու հաւաճանութիւններուն մասին կարդալ, հակառակ որ դարերու ընթացքին Հայերը գրեթէ ամէն մարզի մէջ մնեց ծառայութիւններ քերած նեն թուրքիոյ և որոնց մասին վող մը իսկ չէ արձանագրուած նոյն պատմութեան գիրքերուն մէջ: Այս հանգամանքը մինչեւ այսօր հոգեպէտ խաթարուած կը պահէ զինք:

Սրբազնը մաղթեց նաև, որ Եւրոպական Միութիւն մինելու սեմին թուրքիան լաւ պիտի ըներ, եթէ իր պատմութեան դասագիրքերու սրբազրման մասին մտածէր:

Ապա իսօսք առավ մեծայարդ նահանգապետը, ըսկելով, որ այս պարագային սիսալ հասկցուած է այս որոշումը: Իր նպատակը չէ եղած Հայոց Յեղասպանութիւնը դասագիրքերէն վերցնել վրալ, այլ Հայոց Յեղասպանութեան կողքին նշել նաև կատարուած ուրիշ ցեղասպանութիւններու մասին ալ, քանի որ նպատակը ընդհանրապէտ ցեղասպանութեան մասին բացագրութիւն վաղան է եղած:

❖ 25-27 Փետրուարին Գերմանիոյ Koblenz քաղաքին մօք միջազգային ճանաչուս ունեցող Maria Lach ոխտավայրին մէջ տեղի ունեցաւ երկօրեայ սէմինար մը Գերմանիոյ թեմի ողջ հոգեսր դասու, սարկավագներու և դպիրներու մասնակցութեամբ:

Շուրջ փարի մը առաջ ծրագրուած եւ թեմէն ներս առաջին անգամ գործադրուած այս սէմինարը ուղղուած էր Վերանորոգելու Հայ Եկեղեցւոյ Խորհուրդներու իմացութեան և իրագործումի գիրելիքները, որոնց մասին առանձին զեկոյցներ կարդացուեցան՝ Հոգ. Տ. Սէրովէ վրդ. Խսախանեանի, Գարեգին արք. Յարութինեանի և Արք. Տ. Հայազար քին. Մարտիկեանի կողմէ: Խրաքանչիր զեկուցումէն եղբ պարասիաններ պրուեցան ուղղուած հարցումներուն:

Ցուկ ապա թեմի առաջնորդ Մրբազանը խօսուած նիւթերու մասին ամիսիում մը կադարելէ բացի, անդրադարձաւ Եկեղեցին յուզող փարքեր նիւթերուն, ներկաները լուսաբանելու և սպասնացող վկանգնելու զգուշացնելու նպագակա: Մրբազանը բացարութիւններ կուու նաև Ամենայն Հայոց Հայրապետութեան ներկայ իրավիճակի, կադարուսող զարգացումներու և յառաջդիմութեան մասին, ինչպէս նաև Գերմանիոյ մէջ 2005 թուականին ծրագրուած գործունեութեան շուրջ:

Տեղի ունեցած այս սէմինարը ներկաներու կողմէ օգտակար նկագութելով, առաջարկուեցաւ զայն աւելի մեծ փարողութեամբ շարունակել ամէն փարի և իրաիրեն դրացի երկիրներուն մէջ պաշտօնավարող հոգեսր դասը եւս:

❖ 5 Մարտին Զէօլինի Dom Forum սրահին մէջ փեղի ունեցաւ ասուլիս մը թուրք գրագիրներու և թղթակիցներու, Տէմիր Քիչչիքայլընի, Շակը Զարաքոլուի և Ռէճէփ Մարաշը մասնակցութեամբ: Ասուլիսը ղեկավարեց Տողան Աքհանլըն: Ասուլիսը կազմակերպուած էր Գերմանիոյ հայոց Առաջնորդութեան և Գերմանահայ Կեդրունական Խորհուրդի միասնական «24 Ապրիլ» յանձնախումբի կողմէ և նուիրուած էր Հայոց Մեծեւոնի 90-ամեակին:

❖ 24-28 Մարտին Գերմանիոյ հայոց թեմէն ներս հանդիսարութեամբ գոնուեցաւ Յիսուս Քրիստոսի հրաշակառ Սուրբ Յարութեան Տօնը:

Գերմանիոյ շուրջ 15 քաղաքներուն և ամոնց շրջաններուն մէջ բնակութիւն հասպարած հայկական համայնքներու կազմակերպած գոնական օրերուն, բացի Գերմանիոյ հայոց թեմի հոգեսր դասէն, իրենց մասնակցութիւնը քնքին նաև Գերշ. Տ. Տարոս եպս. մէրեծնան, Գերշ. Տ. Վաչէ արքեպս. Յովսէփեան, Հոգ. Տ. Մեսրոպ արք. Պարսամեան և ուսանող սարկաւագներ, ինչպէս՝ Բրշ. Գոռ սրբ. Գեւորգեան, Խշիան սրբ. Զիթթեան, Լեւոն սրբ. Մարտիրուեան:

Զարկական գոնուերուն հիմ Եկեղեցականներու մասնակցութիւնը գոհունակութիւն պարբառեց հաւաքացեալ ժողովուրդին և Թեմական խորհուրդի անդամներուն: Ինչպէս Մրբազան Հայրը ըսաւ, թէ «մէկ և նոյն Եկեղեցւոյ հոգեսրականները անհրաժշտ է որ միշտ փնտուն զիրար, հասնին հոն, ուր պահանջք կայ և եղբայրական սիրոյ կապը պէտք է որ գօրանայ մեր Եկեղեցւոյ մէջ ըստ աւելքարանական ցուցմունքներուն և իրահանգներուն»: